

Materiály k samostudiu

Pondělí 22. června

VI.E

Francouzský jazyk

Qui est-ce? Kdo je?

Přečti si popisky a přiřaď, ke které postavě patří

<https://www.liveworksheets.com/ky182938ui>

Německý jazyk

1. Pracovní list - www.liveworksheets.com/de

Kommen Sie aus Deutschland – (2.část) <https://www.liveworksheets.com/yk28367cj>

2. Deutsch lernen mit Dialogen - poslechová cvičení
<https://www.youtube.com/watch?v=RM3uoBnhh4w>

Matematika

Převody jednotek povrchu

425 cm² (dm²)

42 367 mm² (m²)

4 ha (m²)

0,000015 km² (m²)

0,056 dm² (cm²)

36 000 mm² (dm²)

256 a (m²)

0,0006 dm² (cm²)

Dějepis

Slované

- V 5. a 6. století druhá vlna stěhování národů – do pohybu se dávají Slované
- Výborní válečníci
- 3 směry
 - Na západ – do střední Evropy
 - Na jih – balkánský poloostrov
 - Na východ – do východní Evropy za řeku Dněpr
- Vznik prvních slovanských států
 - Jižní Slované: Bulharsko (7. st.), Chorvatsko (9. st.), Srbsko (12. st.)
 - Západní: Velká Morava (9. st.), Český stát (kon. 9. st.), Polsko (10. st.)
 - Východní: Kyjevská Rus (9. st.)
 - Jejich vznikem končí stěhování národů

Slované na našem území

- V 6. st. Sídliili na našem území zbytky germánských obyvatel
- Ústní vzkazky a pověsti zapsány až v 11. a 12. st. – Kosmova kronika
- Usadili se kolem moravských řek, pak kolem Labe
- Dvojpolní hospodářství – oseli vždy jen polovinu pole – druhé nechali ladem (pásli se zde dobytek)
- Rodiny nejprve soběstačné, postupně vznik řemesel
 - Hlavně kovářství a hrnčářství
- Monoteismus – pohané (před přijetím křesťanství)
 - Uctívali bůžky – přírodní síly
 - Svantovít – bůh slunce a úrody
 - Perun – bůh blesků a hromů
 - Vesna – bohyně jara
 - Morava – bohyně smrti a zimy

Sámova říše

- V 6. – 7. století pronikají na naše území Avaři (kočovný národ), usadili se na území dnešního Maďarska
- Útočí na své sousedy – berou jim obilí, dobytek...
- Hrozí nebezpečí -> potřeba se sjednotit -> sjednocení pod franským kupcem Sámem r. 623 => vznik prvního kmenového svazu
- Velký konflikt s králem Dagobertem (Král Franské říše) -> 631 bitva u Vogastisburku (dnes se neví, kde ležel, známe pouze popis bitvy z kroniky Fredegara) – vítězství Sába
- Po smrti Sába svaz zaniká a kmeny se nadále vyvíjí samostatně
- Fredegarova kronika
 - Franský mnich, první písemná zpráva o Slovanech na našem území

Velká Morava

- Morava + část Slovenska
- Jedna z nejurodnějších oblastí u nás

- Kníže Mojmir I. (830 - 846)
 - Přelom 8. a 9. století – usadil se mocný rod Mojmirovců (podle Mojmíra)
 - 833 dobývá Nitru, vyhnal knížete Pribinu a území připojil
 - Velká Morava závislá na východofranské říši
 - Mojmir si mír vykoupil – dobrovolně odváděl panovníkovi „daň z míru“ neboli „tribut“
 - Jako první se nechal pokřtít
- Kníže Rastislav (846 – 870)
 - Chce se zbavit vlivu východofranské říše
 - Nejprve rozšiřoval vliv i na území Čech
 - Snažil se o šíření křesťanství – podporoval cesty franských kněží na území Velké Moravy – ti však kázali latinsky a Moravané jim nerozuměli
 - Požádal papeže o vyškolení nových moravských duchovních -> neúspěšně
 - Posílá stejnou žádost k byzantskému císaři – 863 příchod Konstantina a Metoděje
 - Bratři ze Soluně
 - Vytvořili staroslověnštinu – nový spisovný jazyk
 - Nové písmo: hlaholice
 - Na Velehradě vyškolil své žáky – nelíbí se franským kněžím -> stížnost k papeži -> povolal Konstantina a Metoděje do Říma
 - Konstantin přesvědčil papeže, aby povolila slovanský jazyk při bohoslužbách - > navíc papež zřídil arcibiskupství (Metoděj arcibiskupem)
 - Výsledek: VM již není církevně závislá na VF říši
 - Po smrti Metoděje papež slovanské bohoslužby zakázal a Met. žáci byli vyhnáni ze země
- Svatopluk (871-894)
 - Zradil strýce Rastislava – vydal ho Frankům – ti ho oslepili a uvěznil (brzy zemřel)
 - Připojil k Moravě Čechy – největší politický a kulturní rozkvět VM
 - Na Svatoplukově dvoře přijal křest český kníže Bořivoj (a jeho manželka Ludmila)
- Mojmir II (894-906 nebo 907)
 - Spory s bratry, rozpory
 - Oslabená říše se stala kořistí maďarských kočovných kmenů
 - Přišel o život v jedné bitvě s Maďary
 - Rozpad Velké Moravy na malá knížectví
- Hradiště
 - Velkomoravský kníže a velmožové žili v opevněných hradištích
 - Kníže bydlel v dřevěném paláci
 - K hradišti patřil kamenný kostel, obydlí řemeslníků i rolníků
 - Rozvoj řemesla a obchodu

Mikulčice, Mikulov, Znojmo, Staré město u Uherského hradiště

Český jazyk

Nadpis – Zvuková stránka jazyka (fonetika)

- Základní složky mluvení
- dýchání (respirační) – vzniká výdechový proud vzduchu (plíce)
- tvorba hlasu (fonační) – vytváří se tón hlasu – hrtan s hlasivkami
- článkování (artikulační) – hlas se přetváří na řeč pomocí orgánů pasivních (zadní a přední patro, čelisti se zuby) a aktivních (jazyk, rty)

- **Hláska**
 - Základní prvek mluvené podoby jazyka
 - V psané podobě se hlásky označují různými písmeny
 - **Spisovná hláska**
 - Řídí se pravidly
 - Při výslovnosti dodržujeme délku a kvalitu znělosti
 - **Nespisovná hláska**
 - Nejčastěji zkracování správné výslovnosti – nářečí
 - Dělíme na **samohlásky** a **souhlásky**
 - **Souhlásky** dělíme na znělé (chvěje se hlasivka) a neznělé
 - Znělé – b, v, d, d', z, ž, g, h, dz, dž
 - Znělé jedinečné – r, l, m, n, ň, j (nezaměnitelné)
 - Neznělé – p, f, t, t', s, š, k, ch, c, č
 -
 - **Samohlásky**
 - krátké (*a, e, i, o, u*)
 - dlouhé (*á, é, í, ó, ú*)

Spisovná výslovnost

Mezi psanou a mluvenou podobou jazyka existují rozdíly, táž hláska nebo skupina hlásek se v písmu označuje dvojím způsobem, například:

[i] – i / y
[vje] – vje / vě
[ú] – ú / ů
[mně] – mně / mě
[bje] – bje / bě

- **Důraz**
 - Zesílení hlavního přízvuku některého slova ve větě
 - Důraz stojí obvykle na konci věty
 - Pokud chceme důraz posilnit, posunete důraz na začátek věty
 - Důraz může měnit smysl věty

- **Tempo a pauza**

- V rychlejším projevu
 - Méně pauz
 - Těžší porozumění
- V pomalejším projevu
 - Více pauz
 - Jednotvárnost
 - Únava posluchače

- **Citové zabarvení**
 - Prožitek a hodnocení – toho co říkáme
 - Naše pocity (radost, smutek, strach, zlost...)